

Møtedato: 24. mars 2021

Saksnr.:
2021/2

Saksbeh./tlf.:
Knudsen, 75 51 29 00

Sted/dato:
Bodø, 13.3.2021

Styresak 37-2021/7 Spørsmål besvart i Stortinget: Tidlig ultralyd og NIPT

Formål

I denne saken orienteres styret om spørsmål besvart i Stortinget med relevans for foretaksgruppa Helse Nord.

Innledning

Helse- og omsorgsministeren har skriftlig besvart spørsmål om innføring av tidlig ultralyd og NIPT til gravide. Spørsmålet er stilt av Hege Haukeland Liadal (Ap) 25. februar 2021 og besvart 8. mars 2021.

NIPT (non-invasiv prenatal test) er en blodprøve fra mor som gjør det mulig å avlese mulige kromosomfeil som trisomi 13 (Patau syndrom), 18 (Edwards syndrom) eller 21 (Downs syndrom).

Spørsmål

Cecilie Myrseth (A): Når vil regjeringa sikre at UNN og alle andre sykehus får midler og annet, som er nødvendig for å kunne tilby alle kvinner tidlig ultralyd og NIPT-test, i tråd med Stortingets vedtak i mai 2020?

Begrunnelse

Stortinget vedtok i mai 2020 endringer i bioteknologiloven som blant annet betyr innføring av NIPT-test og tidlig ultralyd for alle kvinner i Norge. Det ble også vedtatt at økonomiske konsekvenser som følge av endringene skulle være innarbeidet i statsbudsjettet for 2021.

ITromsø kunne tirsdag 23. februar 2021 vise til at dette enda ikke er på plass på Universitetssykehuset Nord-Norge, grunnet mangel på midler til ansatte, ultralydmaskiner og kostbart analyseutstyr.

Svar

Bent Høie: Etter Stortingets vedtak i mai 2020 utredet Helsedirektoratet i samarbeid med fagmiljøene behovet for økning i kapasitet og kompetanse for å kunne innføre NIPT og tidlig ultralyd.

Utredningen var klar 2. november 2020 og viste blant annet behov for omfattende kompetansehevende tiltak og økning i jordmor- og legeressurser for å gi tilbud om tidlig ultralyd til alle gravide. Utredningen viste også behov for kompetanse og utstyr til laboratorier for å undersøke NIPT. Direktoratet anbefalte derfor i sin utredning at tilbudene innføres gradvis.

Gjennomføringen og finansieringen av Stortingets vedtak ble deretter avklart i behandlingen av statsbudsjettet for 2021.

I tråd med flertallets vedtak og merknader i budsjettinnstillingen, har regjeringen gitt helseregionene i oppdrag å følge opp Stortingets beslutninger.

Helseregionene skal i løpet av høsten 2021 gi fostermedisinsk tilbud, inkludert tidlig ultralyd og NIPT, til gravide over 35 år og andre gravide med rett til fosterdiagnostikk.

Vedtaket om å senke aldersgrensen fra 38 til 35 år mer enn dobler antallet gravide som skal ha et tilbud om fostermedisinsk undersøkelse og diagnostikk.

Jeg har også gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å starte opplæring og kompetansehevende tiltak slik at tilbudet om tidlig ultralyd til alle gravide kan komme på plass i hele landet.

På grunn av det store kompetansebehovet vil tidlig ultralyd til alle gravide først være mulig å iverksette i 2022. Helsedirektoratets utredning viser at forberedelsene vil være krevende å kombinere med kravet om full drift med høy kvalitet på sykehusenes fødeavdelinger.

Fødeavdelingene må gjøre det som er mulig for å unngå at opplæring og kompetanseheving i tidlig ultralyd går ut over andre viktige oppgaver i svangerskaps- og fødselsomsorgen.

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021 vil regjeringen komme tilbake til nødvendige bevilgninger for å iverksette tidlig ultralyd og NIPT.